

Til Børne- og Undervisningsministeriet

Svar på høring om kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på de gymnasiale ungdomsuddannelser

Landdistrikternes Fællesråd
Rådhusgade 100
DK-8300 Odder
Tlf.: 61 313 636
Email: mail@landdistrikterne.dk
www.landdistrikterne.dk

CVR: 20257180

Dato: 14.02.2022

Enhed: Sekretariatet

Sagsbehandler:
SLB/HEK

Børne- og Undervisningsministeriet har den 21. januar 2022 sendt et udkast til lovforslag om kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på de gymnasiale ungdomsuddannelser til Landdistrikternes Fællesråd i høring.

Loven om kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på de gymnasiale ungdomsuddannelser har til formål at udmønte de resterende dele af den politiske aftale af 10. juni 2021 om Den Koordinerende Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser, som forudsætter lovændring.

Landdistrikternes Fællesråd finder det positivt, at man med aftalen om en model for elevfordelingen på gymnasiale uddannelser ønsker at fastholde uddannelsesmulighederne for unge i tyndtbefolkede områder. Det er godt for de unge, der ellers risikerer at få væsentlig længere til en gymnasial uddannelse, hvis flere institutioner i tyndtbefolkede områder må lukke på grund af faldende ungdomsårgange de kommende år.

Derudover har Landdistrikternes Fællesråd følgende bemærkninger til udkastet til lovforslaget:

1) Taxameterreform

Landdistrikternes Fællesråd opfordrer til at fastholde ambitionen om en taxameterreform, der tilgodeser en bred uddannelsesdækning. Der er behov for at stabilisere institutionerne økonomi ved et øget, langsigtede grundtilskud med henblik på at gøre tilskudssystemet mindre aktivitetsafhængig. Derudover bør tilskudssystemet justeres således, at det i højere grad understøtter de mindre ungdomsuddannelser i landdistrikterne ved at øge grund- og udkantstilskuddet. Et ændret taxametersystem kan med fordel indbygge elementer, der også kompenserer for de små klasser/hold, der ofte er på mindre ungdomsuddannelsesinstitutioner. Det vil være med til at understøtte formålet med elevfordelingsmodellen og en bred uddannelsesdækning i hele Danmark.

2) Kapacitetsfastsættelsen for ungdomsuddannelsesinstitutioner med flere gymnasiale uddannelser

Landdistrikternes Fællesråd noterer sig, at lovforslagets § 1, stk. 3, 3. pkt., fastlægger, at minimumskapaciteten på 84 elever vil blive opgjort samlet for de omfattende gymnasiale uddannelser, hvis en institution har flere af disse uddannelser. Det betyder, at

i tilfælde hvor en gymnasial institution har flere uddannelser, herunder f.eks. både stx, hf, htx og hhx, vil hele den gymnasiale uddannelse omfattes af minimumskapaciteten på 84 elever.

Landdistrikternes Fællesråd gør opmærksom på, at det kan være hensigtsmæssigt at hæve minimumskapaciteten for gymnasiale institutioner, der tilbyder flere forskellige uddannelser. Konkret foreslår Fællesrådet, at minimumskapaciteten ganges med en faktor for hver ekstra uddannelse, en institution tilbyder. Det kan oplagt være 30 pct, således at en institution, der tilbyder både stx og hhx, har en minimumskapacitet på 109 elever, mens minimumskapaciteten for institutioner, der har tre forskellige uddannelser, fastsættes til 130 elever. Faktoren er degressivt, så uddannelse nr. 2 giver en procentuel større stigning i kapacitetsfastsættelsen end uddannelse nr. 3 og 4. Baggrunden herfor er, at elevpotentialer for de første to uddannelser ofte er større end de resterende. På den baggrund vil kapacitetsfastsættelsen se således ud:

- To uddannelser: +30 pct. = 109 elever
- Tre uddannelser: +25 pct. = 130 elever
- Fire uddannelser: +20 pct. = 147 elever

Baggrunden for at hæve minimumskapaciteten for institutioner med flere gymnasiale uddannelser er, at det skaber en tilskyndelse for institutionerne til at opretholde eller etablere flere uddannelses tilbud for de unge i lokalområdet. Det vil sikre, at alle landets unge har god adgang til gymnasiale uddannelser tæt på, hvor man bor, fordi unge der ønsker en specifik gymnasial uddannelse ikke skal transportere sig langt for at få sine ønsker indfriet. På den måde kan kapacitetsfastsættelsen fungere som incitament for unge til at fastholde deres bopæl i tyndbefolkede områder.

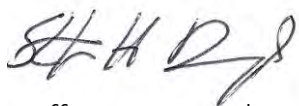
3) De regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter

Landdistrikternes Fællesråd gør opmærksom på, at lovudkastet ikke eksplicit har noteret lovforslagets regionale konsekvenser, herunder for landdistrikterne. I 2017 besluttede den daværende regering, at det i lovarbejdet skulle tydeliggøres, hvilke væsentlige konsekvenser et lovforslag har for landdistrikterne. Det medførte en revision i Vejledning om konsekvensanalyser samt Vejledning om lov kvalitet. De regionale konsekvenser, herunder for landdistrikterne, bør efter Landdistrikternes Fællesråds opfattelse indgå i lovudkastet.

Landdistrikternes Fællesråd stiller sig til rådighed og indgår gerne i dialog omkring kapacitetsgrænsens udformning.

Med venlig hilsen

Landdistrikternes Fællesråd

Steffen Damsgaard

Formand